

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus

- näkökulmana biohajoavat jätteet ja ruokahävikin vähentäminen

Jätealan yhteistyöryhmä 12.11.2018

Ilkka Nieminen, Päivittäistavarakauppa ry
Anna Vainikainen, Elintarviketeollisuusliitto ry

Sitoumustoiminnan tulostavoite materiaalitehokkuusohjelmassa

”Tavoitteena on materiaalitehokkuuden vapaaehtoisen sitoumustoiminnan onnistunut ja tuloksellinen toimeenpano siten, että sen puitteissa tehtävistä yritysten materiaalitehokkuustoimista hyötyy mitatusti niin yritysten kannattavuus ja luonnonvarojen kestävä käyttö, kuin myös ympäristö. Tavoitteena on myöhemmin laajentaa sitoumusten tekemistä uusilla toimialoilla, soveltuvin osin myös arvoketjuissa ja klustereissa.”

Kestävää kasvua materiaalitehokkuudella
Kansallisen materiaalitehokkuusohjelman päivitys 2017

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen 2019-2021 keskeinen sisältö (1/2)

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen päätavoitteita ovat

1. Materiaalitehokkuudella parempaa kannattavuutta ja kestävyyttä
2. Tietoisuus materiaalitehokkuuden mahdollisuuksista ja keinoista lisääntyy elintarvikeketjussa ja kuluttajien keskuudessa

Alatavoitteita ovat

- A. Kierrätysasteen lisääminen päivittäistavarakaupassa ja elintarviketeollisuudessa
- B. Elintarvikejätteen ja ruokahävikin vähentäminen päivittäistavarakaupassa ja elintarviketeollisuudessa

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen 2019-2021 keskeinen sisältö (2/2)

Liittyessään sitoumukseen yritys sitoutuu edistämään toimialan tavoitteita konkreettisin toimin. Yritys määrittelee toimilleen omat määrälliset ja laadulliset tavoitteensa.

Kattavuuden osalta tavoitteena on, että yritykseen liittyy ensimmäisen vuoden aikana

- 85 % PTY:n ja 20 % ETL:n jäsenistöstä alan liikevaihdosta mitattuna
- 20 Suomen Pakkausyhdistyksen suurta jäsenyritystä

Tuloksista raportoidaan sitoumuskaudella kolme kertaa.

Esimerkkejä konkreettisista toimista (1/2)

Sitoumuksen tehnyt yritys

- Toteuttaa materiaalikatsumuksen materiaalitehokkuutta parantavien toimien kartoittamiseksi
- Tehostaa materiaalien ja energian hankintaa ja käyttöä prosesseissaan niin, että esimerkiksi tuotokseen nähden materiaalien määrä, haitallisuus tai CO₂ekv-päästöt vähenevät
- Kehittää ja lanseeraa uusia tuotteita tai palveluita elinkaariajattelu huomioiden
  - Esimerkki: Yritys voi arvioida mahdollisuuttaan siirtyä tuotteissaan viimeinen käyttöpäivä –merkinnöistä parasta ennen –merkintöihin elintarviketurvallisuutta vaarantamatta.
- Lisää elintarvikepakkausten materiaalitehokkuutta ja ympäristömyötäisyyttä sekä kehittää pakkausten kierrätys- ja uudelleenkäyttöjärjestelmiä materiaalitehokkaammiksi
  - Esimerkki: Yritys kehittää pakkauksia, joiden ympäristökädenjälki on merkittävä.

Esimerkkejä konkreettisista toimista (2/2)

Sitoumuksen tehnyt yritys

- Tuotteistaa sivuvirtoja uusiksi raaka-aineiksi tai ohjaa ruokahävikkiä lisäarvoa tuottavaan käyttöön, kuten ruoka-avuksi tai uusiin käyttökohteisiin
- Tehostaa yhteistyötään ruoka-apua jakavien toimijoiden kanssa
- Tehostaa logistiikkaansa niin, että CO₂ekv-päästöjä syntyy arvoketjussa nykyistä vähemmän
- Järjestää sisäistä koulutusta henkilöstölle materiaalitehokkuutta parantavista työtavoista
- Tekee yhteistyötä muiden yritysten kanssa parantaakseen koko arvoketjun materiaalitehokkuutta
- Toimittaa materiaali- ja/tai ruokahävikkinsä määrää koskevia tietoja toimialaliitolle tai muulle myöhemmin sovittavalle toimijalle hävikin mittaamisen kehittämiseksi kansallisesti.
  - Ruokahävikin määrän raportointia kehitetään sen myötä kun sen määritelmä ja laskentatapa määritellään kansallisessa hankkeessa ja EU-tasolla.
- Viestii asiakkailleen ruokahävikin vähentämisestä kotitalouksissa

Sitoumuksen toimialatasoinen tulosraportointi

- Sitoumukseen liittyneiden yritysten nimet ja sitoumuksen kattavuus suhteessa sen kattavuustavoitteeseen
- Kooste sitoumukseen liittyneiden yritysten omaehtoisesti julkaisemista toimenpiteistä ja niiden tuloksista
- Arvio
  - Materiaalitehokkuustoimilla aikaansaaduista euromääräisistä yhteenlasketuista hyödyistä sitoumukseen liittyneissä yrityksissä
  - Materiaalitehokkuustoimilla aikaansaaduista ympäristöhyödyistä esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöjen tai materiaalihävikin määrän vähenemisen seurauksena
  - Materiaalitehokkuustoimilla säästyneistä luonnonvaroista, kuten veden ja maan käytöstä
  - Kuluttajien materiaalitehokkuustoimia tukevien toimenpiteiden vaikuttavuudesta
- Valtionhallinnon toimet sitoumuskaudella
- Suositus elintarvikealan sitoumustoiminnan jatkosta

Elintarvikealan tahtotila

Elintarviketeollisuusliitto ry, Päivittäistavarakauppa ry ja Suomen Pakkausyhdistys ry haluavat saada aikaan Suomen ensimmäisen materiaalitehokkuuden vapaaehtoisen sitoumuksen. Se toteuttaa aidosti materiaalitehokkuusohjelmaan kirjattua näkemystä, jonka mukaan *elinkeinoelämä, julkinen sektori ja muut toimijat mahdollistavat yhteistyössä materiaalitehokkuuden edistymisen.*

→ Yritysten materiaalitehokkuustoimista hyötyy mitatusti niin yritysten kannattavuus ja luonnonvarojen kestävä käyttö kuin myös ympäristö.

Kiitos!

Lisätiedot

Elintarviketeollisuusliitto ry: Anna Vainikainen, anna.vainikainen@etl.fi

Päivittäistavarakauppa ry: Ilkka Nieminen, ilkka.nieminen@pty.fi